

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 72/2020-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. februára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Troščákom, Hlavná 50, Prešov, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 27 Ek 1090/2018 z 26. septembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. decembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 27 Ek 1090/2018 z 26. septembra 2019 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že sťažovateľ v prebiehajúcom exekučnom konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 27 Ek 1090/2018 v procesnom postavení povinného podal návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom rozhodol okresný súd uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom z 26. apríla 2019 tak, že návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie zamietol. Sťažovateľ podal proti označenému uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že ju zamietol.

3. Sťažovateľ v sťažnosti označené porušenie svojich základných práv napadnutým uznesením okresného súdu odôvodňuje tým, že došlo k chybnému a nezákonnému postupu pri doručovaní platobného rozkazu, ktorý má byť v okolnostiach veci exekučným titulom. Konkrétne namieta, že ide o platobný rozkaz vydaný v upomínacom konaní podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 307/2016 Z. z.“), kde platia špeciálne pravidlá pre doručovanie platobných rozkazov (§ 9 zákona č. 307/2016 Z. z., pozn.). Vychádzajúc zo svojej argumentácie,

je toho názoru, že exekučný titul ako podklad exekúcie v napadnutom konaní nie je právoplatným a vykonateľným exekučným titulom a okresný súd pochybil, ak jeho návrh na zastavenie exekúcie zamietol. Sťažovateľ tvrdí, že mu v prebiehajúcim exekučnom konaní pri rozhodovaní o jeho návrhu na zastavenie exekúcie nebola poskytnutá súdna ochrana v požadovanej kvalite, teda namieta, že došlo k porušeniu jeho označených práv napadnutým uznesením okresného súdu.

4. Na základe uvedeného a v sťažnosti použitej argumentácie sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Právo sťažovateľa - na spravodlivé súdne konanie garantované v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, - na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv EÚ uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 27 Ek/1090/2018 zo dňa 26. 9. 2019 porušené bolo.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 27 Ek/1090/2018 zo dňa 26. 9. 2019 a vec vracia Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Okresnému súdu Banská Bystrica pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľa.

4. Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Relevantné ustanovenia právnych predpisov

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Podľa čl. 47 charty každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom.

Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

11. Ústavný súd pripomína, že vo vzťahu ku všeobecným súdom nie je prieskumným súdom, ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 272/09).

12. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho

rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením okresného súdu

13. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval, pričom dospel k záveru, že námietky, ktoré viedli sťažovateľa k podaniu tejto sťažnosti sú nedôvodné.

14. V konaní bolo nesporné, že exekučným titulom v napadnutom exekučnom konaní bol platobný rozkaz okresného súdu sp. zn. 11 Up 157/2018 z 23. marca 2018, ktorý bol doručovaný sťažovateľovi ako fyzickej osobe. Označený platobný rozkaz za sťažovateľa prevzal jeho splnomocnenec, ktorý bol oprávnený prevziať písomnosti doručované do vlastných rúk sťažovateľa ako podnikateľa – živnostníka. Sťažovateľ v tejto súvislosti namietal, že platobný rozkaz vydaný v upomínacom konaní mal byť doručovaný prednostne elektronicky do elektronickej schránky a až následne, ak nemožno doručiť adresátovi elektronický úradný dokument podľa osobitného predpisu, mohol byť doručovaný v listinnej podobe na adresu sťažovateľa prostredníctvom služby poštového podniku (§ 9 zákona č. 307/2016 Z. z.). V súvislosti s uvedeným sťažovateľ tvrdil, že mal zriadené 2 rôzne elektronické schránky, jednak ako fyzická osoba nepodnikateľ a tiež ako fyzická osoba podnikateľ. Podľa názoru sťažovateľa sporným bolo aj to, či v okolnostiach veci došlo k účinnému prevzatiu zásielky doručovanej do vlastných rúk adresátovi fyzickej osobe, ak zásielku prevzal splnomocnenec oprávnený na preberanie zásielok (aj do vlastných rúk, pozn.) za osobu sťažovateľa ako podnikateľa.

15. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia v súvislosti s účinkami prevzatia zásielky (platobného rozkazu, pozn.) splnomocnencom konštatoval, že ide o účelovú obranu, keďže ide stále o ten istý subjekt, pričom poukázal na závery uvedené v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 377/98 zo 14. apríla 1999 a konštatoval, že právna úprava obsiahnutá v Civilnom sporovom poriadku nerozlišuje medzi fyzickou osobou podnikateľom a fyzickou osobou nepodnikateľom. Okresný súd považoval za preukázané, že sťažovateľ udelil splnomocnenie na preberanie zásielok určených aj do vlastných rúk (bod 19 odôvodnenia napadnutého uznesenia).

16. Pokiaľ však ide o ďalšiu námietku sťažovateľa, že okresný súd nedoručoval zásielku elektronicky do jeho elektronickej schránky, ktorú mal zriadenú, ústavný súd konštatuje, že okresný súd na ňu v napadnutom uznesení ani nemohol reagovať, keďže táto námietka v rámci argumentácie sťažovateľa v sťažnosti proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom vznesená nebola (kópiu sťažnosti mal ústavný súd k dispozícii, pozn.), čo ústavný súd vedie k záveru, že táto námietka je v princípe neprípustná.

17. Ústavný súd sa tak z odôvodnenia napadnutého uznesenia presvedčil o tom, že sťažovateľ dostal na svoje výhrady a námietky týkajúce sa údajných nedostatkov exekučného titulu (prezentované v návrhu na zastavenie exekúcie a v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka) ústavne konformné odpovede. Preto záver okresného súdu, že návrh sťažovateľa na zastavenie prebiehajúcej exekúcie je nedôvodný, v kontexte rozhodných skutočností a argumentov okresného je súdu aj náležite zdôvodnený. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu práva na účinný prostriedok nápravy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 47 charty napadnutým uznesením okresného súdu

18. Vzhľadom na namietané porušenie práv podľa charty sa ústavný súd zaoberal povahou charty z hľadiska rozsahu jej pôsobnosti a jej aplikovateľnosťou v posudzovanom prípade. Je nepochybné, že na základe tzv. Lisabonskej zmluvy (ako jej súčasť, pozn.) sa charta stala právne záväznou súčasťou primárneho práva Európskej únie (ďalej len „únia“) s rovnakou právnou silou, ako sú zakladajúce zmluvy.

19. Podľa čl. 51 ods. 1 charty ustanovenia tejto charty sú pri dodržaní zásady subsidiarity určené pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry únie, a tiež pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo únie.

20. Podľa čl. 52 ods. 7 charty súdy únie a členských štátov náležite prihliadajú na vysvetlivky vypracované s cieľom poskytnúť usmernenia pri výklade tejto charty.

21. Z citovaných článkov charty vyplýva, že čl. 47 charty je potrebné interpretovať v súlade s čl. 51 ods. 1 charty s prihliadnutím na vysvetlivky k charte, ktoré boli 14. decembra 2007 publikované pod 2007/C303/02, ako aj na existujúcu judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (rozsudok z 13. 6. 1989 vo veci 5/88 Wachauf, Zb. 1989, s. 2609; rozsudok z 18. 6. 1991 vo veci ERT, Zb. 1991 s. I-2925; rozsudok z 18. 12. 1997 vo veci C-309/96 Annibaldi, Zb. 1997, s. I-7493). Súdny dvor Európskej únie potvrdil túto

judikatúru týmto spôsobom: „Navyše, je potrebné si uvedomiť, že požiadavky vyplývajúce z ochrany základných práv v právnom poriadku Spoločenstva sú rovnako záväzné pre členské štáty, pokiaľ vykonávajú právne akty Spoločenstva...“ (rozsudok z 13. 4. 2000 vo veci C-292/97, Zb. 2000, s. I-2737, bod 37).

22. Podľa názoru ústavného súdu, prihliadajúc na citované ustanovenia charty, ako aj na vysvetlivky k charte ako nástroja výkladu, je aplikácia charty v posudzovanej veci vylúčená. Z citovaných ustanovení charty totiž vyplýva, že charta sa v prvom rade vzťahuje na inštitúcie a orgány únie. V prípade členských štátov, teda aj Slovenskej republiky je záväzná výlučne vtedy, ak konajú v rámci rozsahu pôsobnosti práva únie.

23. Z uvedeného vyplýva, že v prípade sťažovateľa, ktorý sa obrátil na všeobecný súd, aby rozhodol o jeho návrhu na zastavenie exekúcie na základe vnútroštátneho práva, ktoré nepatrí do pôsobnosti práva únie, teda nejde o žiaden z prípadov, v ktorých dochádza k implementácii právneho aktu únie (rozsudok z 13. 7. 1989 vo veci Wachauf, Zb. 1989, s. 2609) alebo k tomu, že by sa Slovenská republika chcela odchyliť od práva únie (rozsudok z 18. 6. 1991 vo veci ERT, Zb. 1991 s. I-2925), alebo že by tu existovalo materiálne pravidlo práva únie, ktoré by sa malo v posudzovanom prípade aplikovať (rozsudok z 25. 3. 2004, Karner, C-71/02, Zb. s. I-3025).

24. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

25. Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. februára 2020

Ľuboš Szigeti
predseda senátu